

576 Dictee Specialisten

Een anthologie is een bloemlezing, de Anthologie is een grote verzameling Griekse epigrammen. Antigone was dochter van de Thebaanse koning Oedipus en van Jocaste. Een dochter van Lodewijk XVI wordt de moderne Antigone genoemd. Antipyrine is een geneesmiddel tegen koorts. De cynici waren wijsgeren uit de school van Antisthenes. De god van de akkerbouw was Apollo. De Via Appia (Appia Via) is de weg van Rome naar Capua, later verlengd tot Brindisi (Brundisium). Dat is aqua fortis, sterkwater. Je zult wel apud novercam queri (aan het verkeerde adres zijn, letterlijk: klagen bij zijn stiefmoeder). Zij straalt aquilae senectas, een krachtige ouderdom, uit. De steppearend zag hoog boven zich de Arend (Aquila). De Aquilo is een noordoosten- of noordenwind. A qui la faute? Bedoel je een vonnis of een rechter a quo? A quoi bon: waar is dat goed voor? Arachne, een spin?

Aquitania (Aquitanië) is het land tussen de Garonne en de Pyreneeën. Een aquitard is een geologische formatie. Een arcadia is een herdersroman, een pastorale roman. Arcadia (Arcadië) was een vredig landschap op de Peloponnesus. Zoek op: et in Arcadia ego. De hydrostatische wet, de wet van Archimedes (eureka, heureka!) kent u vast wel, de schroef van hem vast niet. Het adjectief 'archimedis' was er zonder hem niet geweest. Om een arcus senilis te hebben, moet je oud zijn. De areopagus was het hoogste gerechtshof in het oude Athene, samengesteld uit de archonten. Zoek op: calculus Minervae. De Argonauten waren Griekse helden die onder leiding van Jason op het schip Argo uitvoeren om het Gulden Vlies (een schapenvacht) te winnen. Een argus is een zeer lastige bewaker, genoemd naar Argus, de honderdogige reus. De hydra van de tweedracht bedreigde hen. Vergelijk: hydra van Lerna. De Hydra of Waterslang staat aan de noordelijke hemel, de Kleine Waterslang aan de zuidelijke.

Een argyrie is een zilververgiftiging. Met de draad van Ariadne kon je een uitweg uit het Labyrint vinden. Van Aristophanes is het gezegde 'autos epha' (hijzelf (de meester) heeft het gezegd). De neoplatonici bestreden het christendom. Het aristotelisme is het peripatetisme. Aristoteles was een Stagirit (van Stagira). Hij vond de mens een sociaal dier (zoön politikon, politikon zoön). Het punctum saliens is der springende Punkt (het kardinale punt). De remonstranten, de arminianen, werden aangevoerd door Arminius, de gomaristen, de contraremonstranten door Gomarus. Van Arnobius komt 'sole clarius' (zonneklaar, helderder dan de zon). De artemisia is het citroenkruid. De godin van de maan is Artemis, Diana, Luna of Selene. Creüsa was de moeder van Ascanius. Astarte was een Syrisch-Fenicische moeder- en vruchtbaarheidsgodin. Atalante was een jageres uit Arcadia, beroemd om haar vlugheid en kracht.

Een atalante (atalanta) is een dagvlinder. De onheilsgodin is Ate. Het Parthenon is de tempel van de maagdelijke Pallas Athena op de Akropolis te Athene, in Dorische stijl van marmer gebouwd en met beeldhouwwerken versierd. Uit welke originele geschriften heeft Athenaeus geput? De Atlantiden zouden op Atlantis gewoond hebben: een mythisch land dat ten westen van Afrika gelegen zou hebben en in de zee zou zijn verzonken. Atlas is een zoon van Prometheus en een gebergte in Noord-Afrika. De Parcen waren de drie schikgodinnen Clotho, Lachesis en Atropos, van wie de eerste het spinrokken vasthield, de tweede de levensdraad spon en de derde die afknipte. Wie gaat attacher le grelot: de kat de bel aanbinden? Een attica is een attiek, Attica een driehoekig landschap in het oosten van Midden-Griekenland. Zijn taal met attisch zout kruiden, is met fijne geestigheid.

Attila de Hun erkende God noch gebod. Tien beroemde retoren werden de Attische redenaars genoemd. Graag au gratin, gegratineerd. Af en toe moet je een augiasstal reinigen, historisch die van de koning van Elis (Grieks: Augeias). Splendida vitia zijn mooi schijnende zonden. Aulus Gellius beschreef de wereld die oud wordt: de mundus senescens. De aurea mediocritas is de gulden middelmaat. Aurora is Eos, de godin van de dageraad, de aurora het poollicht. Ik verricht nu a hell of a job. De Aventijn, de Aventinus, is naast de Palatinus de bekendste van de Zeven Heuvelen van Rome. Dat is helemaal en beslist geen appelepap.

Een babylonische spraakverwarring dankt zijn naam aan de Babylonische spraakverwarring. On the rivers of Babylon, super flumina Babylonis, aan de rivieren van Babylon. De bacchanten en maenaden zijn volgelingen van Bacchus. Wat zijn bacchische verzen, en wat verstaan we onder Bacchus' gave? Het Opperlands is een product van Battus. Een bellerophonsbrief is een uriasbrief, toch? Als krijgsgodin staan

bekend Minerva en Bellona. Een beotiër is een domoor en genoemd naar Beotië. Een tanagrabeeldje is genoemd naar Tanagra in Beotië. Wat zijn helicons voor muziekinstrumenten? Een van de oreaden, bergnimfen, was Echo. Het Haar (Hoofdhaar) van Berenice is een sterrenbeeld. Tot de septem sapientes, de Zeven Wijzen van Griekenland, behoort Bias. Is de viering van Bona Dea (Fauna, de Goede Godin) door de oVD op 1 mei daadwerkelijk zomaar afgeschaft?

De Boreas is de noordoosten- of noordenwind. De term 'iemand uit zijn tent lokken' heeft oorspronkelijk van doen met Achilles en Briseïs. Met Brittannië (Britannia) wordt Engeland bedoeld. Zijn britanniametaal en –zilver daarnaar genoemd? We kregen allemaal een broccoliroosje. Een brutus is een verraderlijk mens. Over Brutus: et tu, Brute (tu quoque, Brute, tu quoque, fili mi, Brutus is an honourable man. Brutus en Cassius schitterden door hun afwezigheid (briller par son absence). Het lievelingspaard van Alexander de Grote was Bucephalus, daarom worden strijdrossen bucefiaal (bucefalen) genoemd. Een iconoclast schopt heilige huisjes omver. Een bezant is een oude gouden munt uit Byzantium. Een Cadmische (van: Cadmus) overwinning is een pyrrusoverwinning. Ook Caelius is een van de Zeven Heuvelen van Rome. Een caesar is een keizer. Wat is precies een cesarisme?

Over Caesar: alea jacta est (jacta alea est). Het gebeurde op de iden (idus) van maart. Een caligula is een sadist (naar de keizer met bijnaam Caligula). Caligare in sole: ziende blind zijn. Hij gaf gehoor aan de call of the wild. Calliope was de muze van het epos. Een bijnaam van Venus is Callipygis. Een kallipygische vrouw heeft mooie billen (zo'n man trouwens ook ...) Een calypso is een dans (genoemd naar de nimf Calypso). Soca staat voor soul en calypso. Een caracal is een woestijn- of steppelynx. De Vandalen vestigden zich op de plaats van Carthago. Het is (van Cato) een catonische uitspraak: overigens ben ik van mening dat Carthago verwoest moet worden. Cassandra, dochter van Priamus had een cassandracomplex. Ze voorspelde wel juist de ondergang van Troje. Castorine is het werkzame bestanddeel van bevergeil (castorolie, kasterolie). Castor en Pollux: dat zijn onafscheidelijke vrienden.

Een castrum (castra) is een rechthoekig, versterkt Romeins legerkamp. Ganimedessen zijn schandknepen, genoemd naar Ganymedes (Catamitus), schenker der goden. Dat is een aardig C&A'tje. Van Catullus komen: fanda nefanda (het oorbare en het niet-orbare) en nive candidor (witter dan sneeuw). Pandrosus is een dochter van Cecrops (ook bijnaam van Athene). Een centaur (kentaur) is een paardmens en de Centauren (Centauri) vormden een volk. Andromeda was de mooie dochter van de Ethiopische koning Cepheus. Cerberus of Kerberus is de Helhond, een cerberus is een nors portier of waakzaam oppasser. De Romeinse godin van de plantengroei is Ceres (en de cerealiën de feesten ter ere van haar) en Pomona is de Romeinse godin van de boomvruchten. Charon was de helleschipper die je in zijn charonsboot voor een obool naar de overkant van de Styx bracht. Verleidsters, circe's zijn naar Circe genoemd. Ze droeg een capribroek. Het cleopatrakapsel verwijst naar Cleopatra en de naald van Cleopatra is een plant. Een vogelbekdier is een cloaca(dier).

Je kunt licht van Scylla in Charybdis vallen. Aan Chilo (zie bij Bias!) wordt toegeschreven: mēden agan (ne quid nimis) en de mortuis nil nisi bene (over de doden niets dan goeds). Jullie moeten nu een chin-up uitvoeren. De Chloris chloris is de groenling. De Japanse keizer zit op een chrysantentron. Chrysostomus is een kerkvader, Chrysostomos een zeker Belgisch schoolfeest. Een welsprekend man is een Cicero (een antonomasia), een cicero een twaalfdidotpuntendrukletter. Vestdijk spreekt van een Kimmerisch halfduister (Cimmeriae tenebrae; nota bene: niet: Kimbrisch!). Op tv worden soms cinewitzen vertoond. Clytia was een oceanide. Het Labyrint van Knossos was een doolhof.